

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Reus Dimecres 22 de Desembre de 1897

Núm. 3.4319

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIO

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, l'itografia Mallorquí, carrer Junquera, 6.
No s'envien els originals encara que no s'publicuin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop a la plassa de Catalunya

CEPS AMERICANAS

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

HORT DE PAU ABELLÓ tocant a la carretera de Tarragona

Arrelats molt superiors. Preus ventajosos. Autenticitat garantida.

Per tractar en lo mateix hort o carrer primer del Roser n.º 4.

MALALTÍAS DELS ULLS

L'oculista de Tarragona D. J. MIRO accedint gustos a las peticions de sos numerosos clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 a 5 de la tarde. Consulta: Arrabal Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.
Los demés dies en son gabinet de TARRAGONA, de 10 a 12 del matí y de 3 a 5 de la tarde.

Tos Desapareix rapidament usant lo **Tos**
XEROP SERRA

No conté opini morfina per als noys sens cap perill Vegis lo que pot administrarse lo prospecte.

Tos **FARMACIA SERRA** **Tos**
Oberta tota la nit.

Vinyas Americanas

Marcial Ombrás (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per millions. — Preus reduhits y autenticitat garantizada. — Cinch millions d'estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

La pau de Cuba

La desgraciada mort del tinent coronel Sr. Ruiz posa sobre l'tapet la tan important cuestió del pacificament de Cuba per las vias pacíficas.

Al convencions lo govern del complet fracàs del sistema de rigor per combatre als insurrectes, hi envia lo general Blanco, generalment conegut per sos sentiments humanitaris, que tingué ocasió de demostrar en varis dels períodes que ha sigut capità general de Catalunya.

Malament havia trobat Cuba son antecessor, y malament l'ha trobat ell.

¡Cosa estranya! Al marxar en Weyler, tottham estava confiat de que no acabaria en ab temps d'illuny; estaven confiat sabent que hi anava disposat a emplenar molt rigor, contra ls que defensaven la independencia de sa patria, sense recordarse que ells mateixos encara no fà un sigle que també combatérem a foch y a sanch per nostra independencia.

Als acorts del bullanguer pas-doble de «Cádiz», la gent s'entusiasma y s donava per segur que en Weyler arribaria a la Habana, y al endemà s'hauria

menjat a tots los insurrectes miserables cobarts y assassins (deyan ells) que no donan may la cara, més que quan venhen que poden guanyar.

La forsa més convincent, no es la de la rahó, sino que es es la rahó de la forsa. Los patrioters esperaven veure reunit l'exèrcit en un pla, com lo del Llobregat, frente a frente al espanyol.

Recordintse de la guerra del Francés y pensin si la gloriosa acció del Bruch s'hauria guanyat si ls catalans (inferiors en número) haguessin presentat la cara.

Prompte s'vegé que en Weyler, per moltes ganas que tingues d'acabar la guerra, y per molt confiat que hi hagués anat, la cosa no anava com esperava y com los guerreros d'aquí volian.

Y comensaren en gran escala las sangrias.

Las expedicions de 15, 20 y 40 mil homes s'anaren succehint las unas a las otras. Las queixes de las pobres mares, foren ofegades per la marxa de «Cádiz» y ls crits de «Viva Cuba española» ab que s'feyan malbé la garganella ls patrioters.

Los desacerts (per no dir altres cosas), del govern los paga l poble.

Peró, gu s'cansará algun dia degué preguntarse.

¡Oh! mentres hi hagi peribidichs que entonin canis guerrers y prediquin que la guerra s'ha de seguir fins que s'hagi derramat l'última gota de sanch (de pobre, s'entén) y que s'hagi gèstat l'última pesseta (que no sigui la seva), no hi ha por; las mares plorarán, pero ls fills entrarán a morir a Cuba. Y l qui protesti més o menos enèrgicament, ja se l farà callar. Y l qui digni que esta molt mal fet lo que s'fa, se l perseguirà com a filibuster; y l que prediqui que envier gent a Cuba es un delict de lesa patria se l tractarà de mal patriota.

En Weyler ha tornat; no ha lograt acabar la guerra; ha lograt no més exasperar las passions.

Hi ha anat en Blanco portant l'autonomía. Aquea remey aplicat al principi, haguera produhit bons efectes. ¿Pero are?...

Los insurrectes, estan en lo cas dels que pletejan ab seguretat d'èxit! Quan la part contraria veventho tot a rodar, plena de por prepara un arreglo, per salvar alguna cosa, l'altre no ho vol y ben tonto fora vevent son triomf segur y no llunya.

L'autonomía es l'arreglo que ls insurrectes no volen. Pel mateix procediment que s'vol acabar (sembla que ab probabilitats d'èxit) la guerra a Filipinas, se voldria acabar la de Cuba, y a n'aquest objecte sortí al camp insurrecte l'tinent coronel Sr. Ruiz que segons noticies ha pagat ab la vida sos desitjos de pacificar Cuba. ¡Un altre mort!

Y ls insurrectes dihen que tots los emissaris que vagin ab proposicions de pau sufriran igual sort...

Resultat, cent mil families que ploran la perduda de sers volguts, y Don Quijote. A potser trobi a Cuba, l'«Caballero de Blanca Luna» que li senti las costelles. Y lo pitjor, es que la illissó no aprofitará.

ENRICH MONTANÉ.

Sobres el teatro

En lo sigle passat Rousseau, eminent publicista fracs gens sospitós de mistich, deya que l'teatro es la càtedra del diable; y a pesar de que no hem de ser nosaltres qui s'fassi solidari de tal afirmació, que ns sembla una mica aventurada, pera ser sentada aixís en absolut, be s'pot dir que en més d'una ocasió no ha de semblar infundada, ja que en efecte, s'ha caminat tant en la via del extravio, que apenas si sentim plaher en lo que té tendencia a cosa lliure. Diguin sino ls lectors que son aficionats al teatro, a quina classe de sentiment estètic sol inclinar-se l públich, quinas representacions son rebudas ab més mostrars de satisfacció y agrado, y ben segur que convindran en que l públich no vol més que riure, encara que per conseguirho tinga que enemistarse un xich ab la moral. Per alguna cosa s'haurá dit que

«el vulgo es necio y pues lo paga, es justo hablarle en necio para darle gusto»

y no hi há que extranyar que l'teatro no siga sempre la escola de las bonas costums, com ha definit un crílich, sens dupte atenintse més que a lo que sol ser en realitat a lo que deuria ser.

Peró no ns fiquem ara en jeremiadas del art dramàtic; val més que ploricons preferir pasar en qu' es lo teatro la representació hermosa de la vida humana, y una vegada sentat aixó anem a veure quin dels diversos gèneros dramàtics pot reputarse de més profitosa ensenyansa y practica aplicació.

Nosaltres no tenim cap inconvenient en declarar qu'hem sentit sempre més atracció per las produccions escèniques en que apareixen retratadas las costums de la societat actual, preterint, además, aquellas en que s'pintan las sencillas y suaves escenas de la vida familiar que s'desarrollan intrincats y poch comuns arguments. La muller que plora a solas desvies d'un marit que no li fa cas, sense escàndols, sense venjar-se d'altre manera que ab estimarlo cada dia més, ni di-

buixarse en sos llabris una sonrisa dolça al mateix temps que melancòlica obté ab més entusiasme nos tres aplausos que la que baladreja de la seva desgracia y à cada moment troba medi d' espontanejar-se ab qualsevol sobre la seva disort matrimonial; l' enamorat jove que sacrifica sa ditxa al benestar de sa adorada que va à casarse, si á ma vé, ab un senyor respectable, á qui sobran diners y anys y á qui ella no estima, ens es més simpàtic que l' galán arrebatat que alborota ab crits é imprecacions; l' home de bé que contrariat per la fortuna corra á sa ruina, ab lo cap alt y seré l' cor, ens conmon més que l' que acaba per malehir de sa sort y pegarse un tiro. Y aixís per l' estil, aquesta es per nosaltres la manera de educar y formar el cor.

Quan al teatro s' fa aixó creyém qu' es d' alta conveniencia social procurar que las donas no s' quedin á casa pimpllejantse devant del mirall pera anar á sa-rau; sino pertarlas allí. Lluny de perdreshi en freqüentar lo teatro s' hi guanya considerablement, ja que si es cert alló de que per escriure de la dona es precis arrencar una ploma de las alas del amor. En lo teatro la dona apren lo llenguatge del cor, á coneixer los tressors que en certas ánimas se tancan y à estudiar la familia en sa vida intima à vegades ben diferenta de lo que exteriorment se manifesta. S' ha dit, y tots podem haverho observat, que una dona enamorada canta y toca d' una manera singular, tant, que l' oido menos pràctic y caversat l' alcansa, y l' cor més dur peroibeix sa influencia; ¿en qué consisteix? No es cosa facil satisfer aquesta pregunta; mes no falta qui assegura que obeheix á que l' amor será sempre la més grata y comovedora de totes las melodias. Y nosaltres podem afirmar qu' es fill de la constant observació el que la dona que en lo teatro no s' conmon, no plora, no sofreix ab la representació del dolor y tristesa, es incapás de sentir la grandiositat del verdader efecte y de compendre ls tendres y delicats sentiments.

Nosaltres enteném que la dona per ser tal ha de ser la ternura personificada; te un deix de repulsiva la que fent gala de veronil entereza y alardejant de cualitats privativas del sexe mascle, se vanagloria de no afectarse per nimietats y de tenir la sanch freda del estoich davant del sufriment ajé. Es cosa horrorosa, senyors, un «mari-matxo» y digne de planyer l' home que l' adquireix en propietat; perque aqueix desgraciad no ha de saber jamay lo que es la ditxa, que pot donaria la dona que es un sér armónicament oposat al home.

Al teatro la dona aprendrá á sentir, á estimar, á ser esposa, á ser mare; perque res hi ha que mogui tant á la práctica de la virtud com lo desitj de gosar la pau doméstica.

Y si las representacions dramáticas no poguessen donar aquets resultats, diríam que l' teatro serveix menos que l' ball y que per lo tant poch ens deuría importar la existencia d' aquesta institució, ja que no resultaría pera mostra de virtuts.

N. BAS Y SOCIAS.

ARTS Y LLETRAS

Instantania

No fa un alé d' ayre, per lo camps' extent la boyra, una boyra de matinada, cendrosa fosca y humida tot se dibuixa ab vaguedat de somni y s' confon fins á desapareixé: sembla que una má invisible ho esborri.

Fa fret; la terra está cubierta per la gebrada, las fullas dels arbres grogas com malalts ferits de mort, se desprenen de las brancas y van cayent á terra ahont se ajuntan y barregen com si vulguessin aparellarse per morir totes plegadas.

Quietut, silenci, tot somort, gris y blanch.. No se sent mes que la remor de las gotas dé gebrada, que al fondres relliscan per las brancas y cauben al demunt de la fullaraca que com catifa s'esten per terra. Sembla que ls arbres plorin sas fullas perdadas.

S' sent un esbatech d' alas; un vol de corbs atressa l' espay....

Allá al lluny, en l' horitzó la boyra va aclarintse, poch á poch, com si tingués mandra. La claror del sol s' esbandeix en polsina platejada, que recula y avansa, sembla que tingui por de eixir.

Una bufada de vent, fereix la boyra, la esprimsa, y un raig de llum acoloreix lo paisatge: tot vibra en llueria y pren relleu. Lo vent es mes fort, los arbres s' agronzan, y cau una pluja de fullas, rodolan per terra, se alzan unas, s' ajahuen altres, se topan, se desuneixen, fan rotllos, y s' apilotan, tot de presa ab furia vertiginosa.

¡Qui sap ahont van! Sembla que fugin, se busquin, juguin ó se barallin ó que s' petonejin.

¡Que trista es la tardor! quin plany que fan los arbres ofrens de fullas!

Tot s' envá y s' esitngeis, tant sols hi queda, com avans, seriosos tristos y endolats, senyalant lo infinit, los xiprers. Aquestos arbres, ni floreixen ab la calor ni es mustigan ab lo fret. Son lo simbol de la mort.

HORTENSI GUÉLL.

Madrid 97.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS

del dia 21 de Deseembre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'observació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d'humiditat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSER. particular
9 m. 3 t.	756 757	100 100	14'	14'	Plujés	

HORAS d'observació	TEMPERATURAS			VENTS direcció	NUVOLS	
	Maxima	Minim.	Term. tipo		classe	can
9 m. 3 t.	Sol. 45 Sombra 45	40	42 43	NE. NE.	CunNin	68 66

Sembla que ja está confirmada la mort del tinent coronel Ruiz.

Lo general Weyler ha declarat responsable del fusellament al senyor Moret que á portat á Cuba, opina lo general, una política de desastre plantejant la autonomia sens comptar ab los verdaders directores dels rebeldes.

Lo general Weyler diu que encara se poden salvar l' honor y la soberania d' Espanya, reunint prompte las Cortes, desfent la autonomia y emprenent una política contraria á la que actualment se segueix en la gran Antilla.

Mal nos sembla la idea d' acabar la guerra per las reformas políticas sens comptar ab los insurrectes, pero molt pitjor seria endesdirnos de lo que havém fet y continuar la guerra per la guerra.

¿Qui anirá allá? ¿d' hont sortiran los diners? Los que tal defensen deuen contar ab las sevas vidas y ab las sevas fortunes pera seguir la guerra. Si aixís es, ¡visca la guerra per la guerra! Fins aré s' ha obligat al poble á ferla, just es que are si posin ells. La feyna ben repartida no censa tant. Ja que hi ha mort la joventut treballadora al menos que hi vaja á morir la gaudularia.

Ab numerosíssim acompanyament en que figuravan totes las celebritats literarias y artísticas de París, ha sigut transportat lo cadaver d' Alfons Daudet al cementiri del Père Lachaise.

Sostenían las cintas del féretre Zola, Lamaitre, Henique, Drumont, Hervieu y l' editor Charpentier.

Darrera de las numerosas coronas dedicadas al difunt hi anavan delegacions de la Societat de Literata, de la Societat de Autors Dramáticos, del Circul de la Crítica, etc.

Al arribar al cementiri parlá Zola ab brevetat y ab emoció fondíssima, que sapigué comunicar al auditori.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 905'61.

Copiém del derrer número de *Madrid Catalá* que acabém de rebre:

«Portats per l' afany de ser útils en tot lo que en nostras foras estiga als catalans que resideixen á Madrid ó que viuen á Catalunya, procurarém establir tots aquells serveys que creguém pogan convenirlosi.

Per de prompte, podem anunciar que nostra administració s' encarregará de fer tota classe de suscripciones als periódichs de Catalunya y als de Madrid, ab la comissió acostumada per las personas que no sian suscriptors nostres, y de franch pels que ho sian.

Aixís mateix, posantnos en relació ab las llibrerías de Madrid y de las principals poblacions de Catalunya, servirem, ab iguals condicions que las ditas per las suscripciones als periódichs, los llibres que ns demanin.

Més endavant establirém altres serveys que anirém anunciant oportunament.»

Es d' agrahir á dit periódich tan hermosa tasca.

L' acreditat libretre Joan Batlle, acaba de coleccinar y publicar un magnífich «Calendari Catalá» que recorda los que ab lo mateix títol feya sortir anyalment lo mestre en Gay Saber en Francesch Pelay y Briz. Figura en la portada un preciós dibuix alegórich de don Anton Utrillo, Comensa ab lo santoral per l'

any 1898 contenint ab preferencia sants catalans; es aquest un treball molt curiós, pacient y meritori que fins are no s' havia intentat.

Mossen Collell hi te un valent article de salutació. Ademés hi ha revistas políticas, artísticas, literaria-musical y necrológica deguts respectivament als senyors Maspons y Camarasa, Joaquím Cabot, E. Moliné y Brasés, Esteve Sunyol y Ramón N. Comas; firman altres articles los senyors Rubió y Lluch, Puiggari, Brunet y Bellet, Carreras y Candí, Font y Sagué, Fina y altres; ademés hi ha hermosas poesías dels senyors Aguiló, Rubió y Ors, Verdaguer, Masriera, Ubach y Vinyeta, Amer, senyora Moncerdá, Trullol y altres. Creyém que aquest calendari tindrà molta acceptació.

A principi del any próxim venider, se comensará l' impresió d' algunes obras importants pera Galicia per la materia de que tractarán y per la competencia y nom dels autors.

S' ha publicat á Manlleu lo primer número de *El Ter*, periódich independent.

Desitjém al non company llarga y próspera vida pera be dels vehins d' aquella vila, de quals interessos será segurament un valent y decidit defensor *El Ter*.

Es interessant lo següent sueltó de *Madrid Catalá*: «Un periódich que aquí s' publica, un periódich petit, com las miras á que obehi sa fundació, parla de l' industria catalana ab un tó y ab unas maneras que no sembla sino que ho escriguin los de Babia pels de la Xina.

Que ls fabricants de Tarrasa y Sabadell no anuncian perquè ls seus géneros se puguin vendre com si fossin inglesos...

¡Cá, home! Aquesta *martingala* se la portan los comerciants d' aquí y d' altres punts d' Espanya. Lo qual proba que las fábricas de Catalunya produheizen á lo menos tant bo com las d' Inglaterra.

Que fan be Madrid y las demés provincias d' Espanya al no interessarse per Catalunya, puig tampoch se recorda Catalunya del rest d' Espanya, á qual costa viu...

Ben net: las contribucions que pagan totes las provincias d' Espanya fan cap á Catalunya, y allí, ab las suhors dels altres, portan una vida de prínceps. Tots los catalans, qui mes, qui menos, ab anar una volta al mes á l' oficina á cobrar la *nómina*, arrastran cotxe y *Vueltas de abajo*.

Aquells amos de fábrica que passen deu y dotze horas al escriptori; aquells majordoms que trenhen un pam de llengua dia y nit; aquells aixams d' obrers y obreras que suhan sanch y aygua per guanyar lo nostre pa de cada dia, no son catalans: son marquesos y comptes de la vila del Os, son los rentistas que s' llavan á la una de la tarde, esmorsan á Fornos ó á Lhardy, passejen á cavall ó ab carretela durant la tarde, van á lluhir lo frac y l' monocle á Apolo, al Real ó á la Princesa, sopan al «Veloz», al «Casino» ó á la «Peña», posan unas quantas mil pessetas á una sota, corren alguna aventura alegre y retiran á las quatre ó las cinch de la matinada.

Y ls milions que s' recaudan á Catalunya per las necessitats del Tresor y... dels tresorers, no son mes que un tapa-ulls pels pobres que treballan y no viuen á costa de ningú. Catalunya no paga un céntim, ni dona un soldat.

Si, si; fan be ls de Madrid al no interessarse per Catalunya.

¿Qué ls importan los seus *interesses* si fican la ma fins al colse en lo seu *capital*?

Demá, dia 23, s' estrenará á París lo drama de don Angel Guimerá, «Terra baixa», traduht al francés per Mr. Bertal.

Del mateix notable autor dramátich se representará en lo teatro Espanyol de Madrid durant la present temporada una obra nova de la que tenim las millors notícias.

SECCIO LITERARIA

El plany del inútil

Ai, mare!... la meva mare!...
ei, germans!... els meus germans!...
Dugues voltes, en pocs mesos,
he-i atravesat el mar;
si em cants de goig la primera,
la segona gemegant,
cantaba mentres la patria
me'n anaba á defensar;
me sode tornada malehía
l' aber-me en vida quedat.

Ai, mare!... la meva mare!...
 ai, germans!... els meus germans!...
 si a cercar-me no vinguesis
 no podria jo atansa'm;
 que la cama esquerra'm pesa,
 puig hi duc plom encastat...
 Si no m'abressen vostres
 no podre pas abraça-us,
 qu' en aquelles llunyes terres
 hi he deixat mon millor bras...
 Ai, mare!... la meva mare!...
 ai, germans!... los meus germans!...
 ...No he tingut poca tristesa,
 quan he vist el campanar!...
 Jo, que vaig sortir del poble
 amb un pit meteix qu' un brau...;
 que sols vaig sentir recansa
 d' haver de deixá'l treball...
 com un trasto vell tornar-hi,
 sens poguer-me guanyá'l pàl...
 ...I jo a casa hi faré nosa,
 no servint ni per capter...;
 com sempre farán tabola
 mos amics i mos companys...;
 ballarà amb altres ma aimada,
 i de mi s' oblidarà,
 perquè ni ells, ni tampoc ella,
 voldrán res am' l' esguerrat...
 ...I, com ma aimada, la Patria
 de mi no s' recordará,
 després de dá en sa defensa
 ma joventut y ma sancel...
 Ai, mare!... la meva mare!...
 ai, germans!... els meus germans!...
 jail... quant més valgut auria
 trober la mort batallant!...
 ...Més, lo que no han fet les bales
 bé pron la pena ho farà!

CLAUDI MAS I JORNET.

SECCIO OFICIAL

La Palma

Per no estar encare acabadas las obras que 's fan en lo local d' aquesta societat y per haverho demanat gran número de socis, la Junta de Govern ha determinat allargar per tot lo present mes la entrada franca de drets.

Reus 15 Desembre 1897.—Lo Secretari.

Registre civil

del dia 20 de Desembre de 1897

Naixements

Ana Papió Martí, de Isidro y Ana.—Teresa Parisio Font, de Narcís y Gabriela.—Dolers Valero Queral, de Carlos y Dolers.—Joan Cañellas Alberich, de Joan y Maria.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Carolina Batiste Ximenes, 1 any, S. Miquel 11.—Escolástich Garcia Toledo, 34 anys, Raseta Suqué 27.—Josep Banús Porta, 84 anys, Jesús 2.—Joan Trilla Pons, 76 anys, Aygua Nova 6.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Demetri.
 Sant de demà.—Santa Victoria.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS
 CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Borsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	65.35	Filipinas	96.37
Exterior	81.50	Aduanas	96.25
Amortizable		Cubas 1886	79.62
Fransas	17.50	Cubas 1890	96.75
Norts	22.70	Obs. 6 0/0 Fransa	52.70
Exterior París	61.68	Obs. 3 0/0 »	33.50
París	32.70	Londres	

Se reben ordres de Borsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisations realitzades en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	65.35	Fransas	17.50
Exterior	81.50	Cubas vellas	96.25
Colonial	96.34	Cubas noves	79.62
Norts	22.70	Aduanas	95.25
Obligacions Alm. nava	82.87	Oblig. 3 0/0 Fransas	52.70
		Filipinas	96.37

PARIS

Exterior	81.50	Norts	
París	32.70	Londres	33.50

GIROS

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres	à 90 dies fetxa.	operacions
»	à 8 » vista.	»
París	à 30 » »	»
Marsella	à 8 » »	»

VALORS LOCALS DINER PAPER. OPER.

ACCIONS	010	010	010
Gas Reusense		850	
Industrial Harinera			0
Banch de Reus	520	520	
Manufacturera de Algodon	70	100	0
C. Reusense de Tranvias			
privilegiadas al 5 per cent.		150	
Societat Hidrofórica	435	450	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 19

De Bilbao y escalas en 22 dias, vapor «Cabo San Vicente», de 1017 toneladas, ab efectes, consignat á don M. Peres.

De Civitavecchia en 7 dias berg. gol. «Baltasar», de 190 ts., ab dogas, consignat á don Joan Mallol.

De Malaga y escalas en 4 dias, vapor «Jativa», de 793 ts., ab efectes, consignat á don Anton Mas.

De Glasgow y escalas en 24 dias vapor «Colón», de 509 ts., ab tránsito, consignat als senyors MacAndrews y C.^a

Despatzadas

Cap.

Entradas del dia 20

De Certe en 1 dia v. «Correo de Cartagena», de 258 ts. ab bocoyos bnyts, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Sant Carlos de la Rápita en 3 dias llant «Fortuna», de 50 ts. ab granzit, consignat á D. Joan Mallol.

De Ibiza en 3 dias pail. «Santiago», de 75 ts. ab tránsito, consignat als Srs. Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Ibiza en 3 dias pail. «San Bernardo», de 44 toneladas, ab tránsito, consignat als senyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Malgrat en 2 dias, l. «2.º Remedios», de 35 toneladas, ab tránsito, consignat als senyors Argenté y Rodriguez.

Despatzadas

Pera Marsella y escalas vapor «Cabo San Vicente», ab carga general.

Pera Génova y escalas vapor «Jativa», ab carga general.

Pera Valencia l. «2.º Remedios» ab tránsito.

Pera Certe vapor «Correo de Cartagena» ab vi.

Pera Barcelona pail. «Santiago» ab tránsito.

Pera Barcelona pail. «San Bernardo» ab tránsito.

Pera Badalona l. «Fortuna», ab tránsito.

Pera Glasgow y escalas v. «Colón», ab carga general.

Pera Barcelona berg. gol. «Francisca Antonia» ab tránsito.

ANUNCIS PARTICULARS

GRAN CAFÉ RESTAURANT DE PARÍS

Pera las próximas Festas de Nadal, s' expendirán en aquest acreditat establiment:

Galls d' indis rostits desde 12 pessetas.—Galantina trufada.—Formatje de tocino.—Cap de porch-singlá.—Pernil de York.—Pastels de llebre y perdin.—Ostras verdes de Santander.—Biscuit Glacé.

Se suplica oportunitat en los encárrechs

CROMOS Y TARJETAS

pera Nadal, Any nou y Reys.

Desde las mas luxosas á las mas sencillas se confeccionan en la impremta d' aquest diari.

TELEGRAMAS

Madrid 21.

Lo ministre de la Gobernació ha confirmat la noticia relativa al fusellament del tinent coronel Ruiz.

Aquest, avans de sortir de la Habana, sens dubte

presentint lo que anava á succehirli, otorgá testament.

S' acaba de rebre un despaig de Cuba manifestant que han sortit de la Habana un batalló y dos escuadrons pera recullir lo cadáver del infortunat militar.

«El Nacional» publica un article tractant dels cablegramas que envia'l general Blanco donant compte de las operacions realitzadas durant la dezena á Cuba.

Diu que 'ls conteeccions 'l ministre de la Guerra, donchs, afegeix, no diuen res.

A aquest propòsit recorda'l parte d' ahir en lo que se ressenya la defensa de Guamo y que al cap d' avall no expressa lo que ocorregué en lo mencionat fet d' armas.

«El Imparcial» ha rebut un cablegrama de Manila comunicantli que s' han presentat ja 'ls rebeldes pròxims á aquella capital.

Numerosos indis que vivían en lo camp rebelde s' han presentat á Taalae.

Las partidas dels cabecillas Aguinaldo se concentran á Vianarats, á quin punt anirán demá los generals Tejero y Monés pera ferse càrrech de las armas dels insurrectes.

D' aquesta missió se 'n aixcaerá un acte, en la que's farà constar que la Asamblea filibustera y 'ls cabecillas regoneixen la soberania d' Espanya, sotmetentse al un poderiu.

L' acte la firmarán los comissionats Paterno, Artacho y Natividad.

S' ignora encara lo que farà lo cabecilla Rizal, qual paradero s' ignora.

A pesar d' aixó hi ha qui opina que aquest quefe insurrecte s' acullirá á indult y marxará á Hong-Kong.

—Telegrafian de Corunya que ha mort lo governador civil d' aquella capital, Sr. Lapaliza.

—A Pamplona regna molt d' entusiasme ab motiu del comportament del tinent Murazabal, fill de Navarra, que's va batre ab heroisme á Guamo (Cuba).

—Lo Govern te noticias de que Aguinaldo y Llanera se preparan pera embarcar en la fetxa anunciada per lo general Primo de Rivera al notificar la pacificació de Filipinas.

Se desmenteix coant s' ha dit sobre 'ls motins originats per la actiut de Rizal, contraria á lo que han acordat los principals cabecillas rebeldes.

Aquesta tarde s' ha dit que Rizal també se presentará á indult avans de fi d' any.

—Un despaig de Pamplona diu que l' incendi de la fábrica de asfalt de Bacascoa fou causat intencionadament.

A consecuencia d' aixó han sigut detinguts tres germans que fa poch dias foren despidits de la fábrica.

Las autoritats treballan ab molt zel pera esclarir lo fet criminal.

—Lo general Weyler va celebrar á la nit d' ahir una detinguda conferencia ab lo senyor Romero Robledo.

—Segons una estadística que publican varis periódichs, existeixen en los hospitals de Cuba 34.000 soldats malalts, á quin número s' hi ha d' afegir lo dels que están també en los cossos.

La estadística de malalts del vómit acusa alguna millora, y es algo major lo contingent dels que pateixen febres.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia d' ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avuy.—Segon abono.—2.º de la tercera série.—Se posará en escena la sarsuela en 3 actes, titulada «Jugar con fuego».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Ferrocarri económic de Reus á Salou

Servey de trens que regirá desde'l dia 1 de Setembre de 1897.

SORTIDAS DE REUS.—Matí: 4.10, 9.06.—Tarde: 2.32, 3.45.

SORTIDAS DE SALOU.—Matí: 4.56, 10.46.—Tarde: 5.10.—Nit: 7.25.

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS

De Reus a Barcelona
5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª y 2.ª y tercera.
8:56 m. expres, primera y segunda dimars, dijous y diables, (per Vilanova).
12:11 t. mercancías, segunda y tercera.
1:57 t. correo (per Vilanova).
De Barcelona a Reus
5:25 m. (per Vilafranca).
9:46 m. (per Vilanova).
15:58 t. per idem en carrer de la Pau.
7:39 t. expres (dimars, dijous y dissabtes).
De Reus a Mora
9:33 m. — 1:04 t. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.
De Mora a Reus
4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 m.
De Reus a Tarragona
6:30 m. — 1:17 t. — 2:11 t. — 7:04 t.
De Tarragona a Reus
7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 m.

Biblioteca Regionalista
Libreria Regional, carrer de Jesús, 31
SECCIO CATALANA
«Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova, 2 rals.
«La Didax», per Joseph Felici Codina, 2 rals.
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 rals.
«Costums tipics», per id., 2 rals.
«Alcover», monografia, per id., 2 rals.
«Poésias», per M. de Montaner, 2 rals.
«Oda a Barcelona», per Jacinto Verdader, 2 rals.
«Lo Pl de las tres brancas», per id., 2 rals.
«Agüey», per Ramón Masferrer, 2 rals.
«Croquis Pirenencs», per J. Massó Torrents, 2 rals.
«La Fada», per id., 2 rals.
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbo, 2 rals.
«Arañ del mon», per Santiago Rusinyol, 2 rals.
«Les Croniques catalanes», per Gabriel Turull, 2 rals.
«Obres catalanes», per Joseph Martí, 2 rals.
«Poésias», de Joan Maragall, 2 rals.
«Alades», per Emili Guanyabens, 2 rals.
«Fenòmens», per Ignasi Glisès, 2 rals.
«Montalva», per Bosch de la Trinxeria, 2 rals.
«Quan jo era neny», per A. de Riquer, 20 rals.

Societat general de transports marítims a vapor de Marsella
Serveys del mes de Desembre de 1897
LINEA DIRECTA PERA RIO DE LA PLATA
Sortirà de Barcelona lo dia 21 de Desembre directament per Montevideo y Buenos Aires lo magnífich y ràpid vapor francés «**ITALIE**»
LINEA PERA L BRASIL Y RIO DE LA PLATA
Sortiran de Barcelona per Rio Janeiro, Santos, Montevideo y Buenos Aires los grandiosos y acreditats vapors francesos
lo dia 11 de Desembre lo vapor «Bearn»
lo dia 26 de Desembre lo vapor «Provence»
Consignataris a Barcelona, RIPOL y C.ª, Plasse de Palacio.—Barcelona.

Teatro Fortuny
Companya d'opera y zarzuela espanyola
DIRECCIO PER LO MESTRE
D. FRANCISCO PEREZ CABRERO
Funcio per avuy.—Segon abona.—3.ª de la tarde.
Entrada a localitat 3 rals.—1.ª al parais 2.
A dos cuartos de nou en punt.
Perrocatil economic de Reus a Salou
Servey de trens que regira desde 1.ª dia 1 de Setembre de 1897.
SORTIDAS DE REUS—Matí: 4:10 3:06.—Tarde: 3:35 3:45.
SORTIDAS DE SALOU—Matí: 4:56 10:46.—Tarde: 5:10 7:25.
Las horas se regiran per lo meridiano de Madrid.
Imp. de C. Ferrando.—Plasse de la Constitucio.

De Reus a Lleyda
8:10 m. — 5:23 t.
De Lleyda a Reus
5:50 m. — 3:50 t.
De Reus a Vimbodí
1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª.
De Vimbodí a Reus
9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.
De Tarragona a Valencia
9:30 m. y 11:30 m.
De Valencia a Tarragona
11 m. y 6:30 t.
ADMINISTRACIO L. CORREUS-REUS
Horas d'arribada y sortidas de correos
ARRIBADAS
De Tarragona, 8:30 m.
Moviment de la posta de Tarragona

SECCIO CASTELLANA
«España tal cual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
«Patria y Region», per Salvador Golb, 2 rals.
«Un ensayo de Regionalismo», per José María Flaquer, 2 rals.
SECCIO GALLEGA
«Odas de Anacreonte», per Florenti Vaamonde, 2 rals.
Ademes estan a la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extrangers.

GRAN CAFE RESTAURANT DE PARIS
Per les proximas Fiestas de Nadal, s'expediran en aquest acreditat establiment:
Galla d'india rostita desde 12 pessetas.—Galaína truitada.—Formigó de lloc.—Cap de porcu.—Ovella de York.—Pastels de llet y perdig.—Ovella de Santander.—Biscuit Glacé.
Se aplican oportunament en los encàrrecs
CROMOS Y TARJETAS
Per Nadal, Any nou y Reyes.
Desde las mas luses a las mas sencillas se comisionan en la imprenta d'aquest diari.
TELEGRAMAS
Madrid 21.
Lo ministre de la Gobernacio ha confirmat la nota relativa al tussellament del tinent coronel Ruiz.
Aquest, avans de sortir de la Habana, sensa doble

SECCIO RELIGIOSA
Anus Papio Martí, de Isidro y Ana.—Tercera Partida.
Font de Nariya y Gabriela.—Dolores Valero Quesada, de Joan y Maria.
Cap.
Carolina Batiste Ximenes, 1 any, S. Miguel 11.—
Bischoff Garcia Toledo, 34 anys, Rassa 29.—
Josep Batiste Port, 84 anys, Rassa 2.—Joan Trilla Port, 76 anys, Rassa 2.
SECCIO COMERCIAL
J. Marsans Roí
Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 28.—REUS
Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:
Interior 85.35
Exterior 81.50
Amortizable 86.25
Franca 17.50
Nots 32.70
Exterior Paris 81.68
Paris 32.70
Se repen ordres de Bolsa per Barcelona, Madrid y Paris.
Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedes y bitllets de tota les paises.

De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
De id. id. 10:30 t.
De id. id. 11:30 t.
De id. ab la correspondencia extranjera 7:30 t.
(per Picameixons y descendents de Lleyda) 7:30 t.
De Madrid y Zaragoza 2:30 n.
De Lleyda y Huesca 7:30 n.
NOTA: Los correos pera Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembr y el 7 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administracio lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.
Altra.—Dev tenirse present que tota los vapors que conduheixen tropas de refor a Cuba, portant també correo.
SORTIDAS
Pera Barcelona a las 5:00 m.
Pera id. a las 2:00 t.
Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
Pera id. id. id. (per idem) a las 2:00 t.
Pera Tarragona, directe a las 7:00 n.
Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrasa y las lineas a las 8:00 m.
Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias Vascocongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura a las 4:00 t.
Los pobles servits per peatons a las 9:00 m.
NOTA: A la correspondencia dirigida a Teruel, Andalucía y Extremadura, que s'deposita en los buxos després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida a las 7 de la nit per Tarragona.

SECCIO OFICIAL
La Palma
Per no estar encara escampades las obras que s'han en lo local d'aquesta societat y per haverlo demanat gran numero de socis, la Junta de Govern ha determinat allargar per tot lo present mes la entrada franca de Reus 15 Desembre 1897.—Lo Secretari.

SECCIO RELIGIOSA
Anus Papio Martí, de Isidro y Ana.—Tercera Partida.
Font de Nariya y Gabriela.—Dolores Valero Quesada, de Joan y Maria.
Cap.
Carolina Batiste Ximenes, 1 any, S. Miguel 11.—
Bischoff Garcia Toledo, 34 anys, Rassa 29.—
Josep Batiste Port, 84 anys, Rassa 2.—Joan Trilla Port, 76 anys, Rassa 2.

SECCIO COMERCIAL
J. Marsans Roí
Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 28.—REUS
Ultima hora de la Bolsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:
Interior 85.35
Exterior 81.50
Amortizable 86.25
Franca 17.50
Nots 32.70
Exterior Paris 81.68
Paris 32.70
Se repen ordres de Bolsa per Barcelona, Madrid y Paris.
Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedes y bitllets de tota les paises.